

EDUSKUNTA

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Viite: KAA 2/2017 vp Eutanasia-aloite hyvän kuoleman puolesta

Suomen lähi- ja perushoitajaliiton, SuPer ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto kuulemistilaisuuteen

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry vastustaa kansalaisaloitetta eutanasilain säätämisestä ja eutanasian laillistamisesta Suomessa. Aloitteen yhtenä perusteena on ollut, että eutanasia olisi vaihtoehto sietämättömien kärsimysten lievittämiseen.

SuPer korostaa, että eutanasian laillistaminen ei saa olla vaihtoehto hyvälle saattohoidolle ja palliatiiviselle hoidolle. Joulukuussa 2017 STM julkaisi suosituksen palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä Suomessa. Suosituksen mukaan osaamis- ja laatuksitekijöiden on oltava yhdenmukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmissä. SuPer esittää, että maassamme ryhdyttäisiin nopeasti valmistelevaan saattohoitolakia.

SuPer on tiedostanut jo pitkään hoitohenkilökunnan osaamisen puutteen hyvän ja tasavertaisen saattohoidon ja palliatiivisen hoidon toteutuksessa. SuPer on järjestänyt yhteistyössä Terhokoti – säätiön, Hyvä Kuolema -hankkeeseen liittyen saattohoitokoulutusta ”Huoli toimintaenergiaksi” kuudella paikkakunnalla kuluvana vuonna. Luennoitsijat ovat valtakunnallisen Hyvä kuolema -hankkeen asiantuntijoita Terhokodista. Tavoitteena on saattohoitoon kehitettyjen hyvien käytänteiden jakaminen ja jalkauttaminen työpaikoille sekä saattohoidon näkyväksi tekeminen. Osallistujien motivaatiota vahvistettiin saattohoidon kehittämiseen, jolloin huoli potilaiden hyvinvoinnista kanavoituu toimintaenergiaksi. Koulutuksen tavoitteena oli antaa osallistujalle valmiuksia toimia esimerkiksi työpaikkansa vastuusaattohoitajina ja välittää osaamistaan eteenpäin. Koulutus suunnattiin lähihoitajille ja muille vastaaville ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään kuolevia. Koulutus tavoitti lähes 350 osallistujaa. Koulutukselle on suunniteltu jatkoa.

SuPer vaatii suosituksen mukaisesti saattohoitokoulutuksen ja palliatiivisen hoidon koulutuksen lisäämistä, niin että hoitohenkilökunnalla on valmiudet toteuttavat kuolevien laadukasta hoitotyötä. Tämä on toteutettava lakisääteisenä täydennyskoulutuksena ja sen on koskettava kaikkia terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Turvaamalla koulutetun hoitohenkilökunnan erityisosaaminen saattohoitoon varmistetaan saattohoidon laadun paraneminen kaikissa toimintaympäristöissä.

Koulutuksessa on painotettava hoidettavan ja omaisten kohtaamista, tietoa lähestyvän kuoleman tuntomerkeistä, hyvän hoidon toteutuksesta sisältäen riittävän lääkehoidon. Lääkehoidon toteutuksessa SuPer korostaa hoidettavan oikeutta riittävään kivun hoitoon ympäri vuorokauden. Tämä on turvattava kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, joissa hoidetaan kuolevia.

Lähihoitajat ovat terveydenhuollon ammattihenkilöitä, joiden tutkintoon kuuluu lääkehoito. Tutkintoon perustuvaa osaamista lääkehoidossa on täydennettävä työnantajan mahdollistamalla vaativammalla ja kohdennetulla koulutuksella erityisesti kivunhoitoon. Lähihoitajien lääkehoidon osaamisen käyttöönotto

varmistaa hoidettavan oikea-aikaisen ja riittävän lääkityksen. SuPerin tiedossa on, että työnantajat ovat rajanneet vastoin hoidettavan etua lähihoitajan lääkehoitoon osallistumista. Tästä kertovat monet julkisuudessa esillä olleet esimerkit lääkehoidon huonosta toteutumisesta.

SuPer on huolissaan suosituksen mukaisen laadun toteutumisesta kaikissa niin yksityisissä kuin julkisissa palvelujärjestelmissä sekä kotihoidossa. Voitontavoittelu on johtanut siihen, että saatto- ja palliatiiviseen hoitoon ei ole varattu riittäviä resursseja. Koulutettuja terveydenhuollon ammattihenkilöiden riittävyys on varmistettava valvonnalla. Suositus velvoittaa eritysvastuualueet seuraamaan suosituksen toteutumista alueellaan. Tähän on oltava selkeä seurantajärjestelmä, jonka tulokset ovat avoimia ja kansalaisten nähtävissä.

SuPer esittää, että suosituksen mukaiset edellytykset toteuttaa saatto- ja palliatiivista hoitoa, ovat yksi keskeinen kilpailutuksen kriteeri ja uusien toimilupien myöntämisen peruste.

SuPerin eettisten ohjeiden mukaisesti lähihoitajan työn keskeiset arvot kaikessa hoitotyössä ovat elämän ja ihmisarvon kunnioittaminen, itsemääräämisoikeus, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja vastuullisuus.

Helsingissä 15.2.2018

Silja Paavola

puheenjohtaja

Jussi Salo

kehittämiskohtaja

SuPeriin kuuluu yli 90 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Lisätietoja kannanotosta antaa asiantuntija Soili Nevala 09 27279157, soili.nevala@superliitto.fi